

Factsheet

Over de totstandkoming van de Kindregeling

Anbi-stichting Missing Chapter Foundation (MCF) werd in 2020 op advies van de Kinderombudsvrouw aangesteld om vanuit onafhankelijkheid en kindinclusie expertise gesprekken te leiden met gedupeerde kinderen en jongeren. Tijdens de eerste ontmoeting met het aangestelde kindpanel van 10 kinderen, openbaarde zich meteen de extreem kwetsbare situatie en wantrouwende grondhouding van de betrokken kinderen, jongeren en hun ouders. Het maakte MCF extra scherp op het bewaken van de integriteit, zorgvuldigheid en gelijkwaardigheid en zorgde ervoor dat gesprekken door ervaren mensen werden geleid.

Deze precare realiteit was steeds leidend in het intensieve proces van 15 sessies, veel meer dan oorspronkelijk ingeschat maar dat was nu eenmaal wat nodig was. Iedere sessie van zo'n 2 tot 3 uur draaide vooral om de opbouw van vertrouwen tussen de kinderen en jongeren onderling en met gespreksleiders. MCF zocht steeds de balans tussen de emotionele verwerking van het praten over traumatische gebeurtenissen en het ophalen van inhoudelijke inzichten ten dienste van het ontwerp van aanbevelingen zoals de opdracht van het ministerie vroeg. Ook breidde de groep zich natuurlijkerwijs uit toen bleek dat jongeren boven de 18 andere belevingen van hun verloren jeugd en dus behoeften hadden om hun leven op de rit te krijgen.

De groeiende community van inmiddels zo'n 55 kinderen en jongeren (9-27 jaar) deelden op 9 juni 2021 via MCF hun aanbevelingen met het ministerie van Financiën. In lijn met haar filosofie, werkwijze en ervaring, zag MCF het als haar taak om te waarborgen dat de kinderen en jongeren en hun ouders zich in geen enkel opzicht gebruikt zouden voelen door wie dan ook om iets te doen of ontwerpen waar ze niet achter zouden staan. Zo ook over hoe de kinderen en jongeren de aanbevelingen naar buiten wilden brengen. Het ministerie zag de aanbevelingen als een eindopbrengst en deden de suggestie om het naar buiten te brengen via bijvoorbeeld het Jeugdjournaal of talkshows. Hier is uitvoerig over en weer over gesproken. De kinderen en jongeren bedachten zelf dat ze dit niet wilden vanuit bewustzijn dat niet betrokken kinderen het niet zouden kunnen plaatsen en *“omdat aanbevelingen op papier nog niets verbeteren in het echte leven.”* De kinderen en jongeren hebben er nadrukkelijk voor gekozen om zich te laten zien en horen als mensen en niet slachtoffers, zodat de ontvangers van hun aanbevelingen hun redeneerlijn (bijvoorbeeld over de bedragen en bredere behoeften als mens) beter zouden begrijpen. Daarom hebben ze samen met MCF een begeleidend filmpje gemaakt waarin ze zelf aan het woord zijn [klik hier](#).

De aanbevelingen en het filmpje zijn de inhoudelijke basis van de kindregeling, die unaniem door de Tweede Kamer is aangenomen. Gerenommeerd kinderpsycholoog Robert Vermeiren noemde dit proces in Zomergasten (augustus 2021) *“het schoolvoorbeeld van hoe het moet.”* [Link naar zomergasten](#) (1:50:20 tot 1:52:46).

Het ministerie van Financiën had naast MCF een officiële voorzitter van het kindpanel aangesteld. Dit bleek een ingewikkelde en misschien zelfs wel onuitvoerbare opdracht. Dialogoog leiden is een vak apart waarin onverwachte wendingen essentieel zijn omdat wordt meebewogen met de mensen om wie het gaat. Wat gebeurde in het lange proces is dat a) de betrokken kinderen, jongeren en ouders een eigen vertrouwensband opbouwden met de MCF gespreksleiders en er geen natuurlijke binding

tot stand kwam met de officiële voorzitter b) dat MCF gespreksleiders vanuit hun neutrale luisterrol de gevoelens en behoeften steeds dieper leerden aanvoelen en vanuit die beleving gingen duiden en vertalen naar betrokken ambtenaren; c) dat het in het overbruggen van wantrouwen van met name ouders het niet hielp dat de officiële voorzitter een door het ministerie aangestelde voorzitter was en d) dat de kloof tussen de inzichten van kinderen, jongeren en ouders en de logica vanuit het ministerie gaandeweg groter werd.

MCF betreurt het dat sommige betrokken ambtenaren deze inhoudelijke verschillen in inzicht als “botsing” bestempelen en neemt afstand van die polariserende bewoording. MCF bewaakte steeds vanuit professionele integriteit het belang van de kinderen, jongeren en hun ouders. En observeerde continu een kloof tussen een gedragen narratief van kinderen, jongeren en ouders zélf en een eigen duiding vanuit ambtelijk perspectief. MCF is steeds transparant geweest met alle betrokkenen dat kinderen zich alleen serieus genomen voelen wanneer intentie, inhoud en communicatie niet los van elkaar worden gezien en daar ook naar wordt gehandeld.

Wat betreft de bedragen vragen de kinderen en jongeren om erkenning dat ze in verschillende levensfasen zitten en dat daar andere bedragen bij horen als steuntje in de rug. Door vanuit die erkenning van mens-zijn te redeneren, voelen de bedragen rechtvaardig. Ze hebben heel bewust gekozen voor bedragen per leeftijdscategorie die passend zijn voor de behoeften per leeftijdsfase waarin iemand zich bevindt; *niet* aan de mate van het geleden leed door de toeslagenaffaire.

Zonder de genoemde weeffout in de rolverdeling was het ongetwijfeld voor alle betrokkenen een minder ingewikkeld proces geweest. Maar zijn betrokken kinderen, jongeren en ouders trots op het resultaat, dat recht doet aan het gedegen proces en onderliggende gevoelens van onrecht.

Met de afronding van de aanbevelingen, kwam de formele opdracht van MCF ten einde. Maar er was natuurlijk een oprechte verbinding en vertrouwensrelatie ontstaan met individuele kinderen, jongeren en ouders. Zij vroegen MCF dan ook om voor hun individuele belangen te blijven staan. Dit heeft MCF gedaan vanuit intrinsieke motivatie. Toen de vraag van het ministerie kwam om buiten die vertrouwensrelatie met MCF om, de betrokken kinderen en jongeren wederom te betrekken, gaven ouders van de kinderen en jongeren aan zich niet veilig te voelen bij deze transactionele co-creatie aanpak die heel anders werd ingestoken dan de veilig dialoog die de hadden gedaan. Zij gaven aan de gegevens van hun kinderen daarom niet te willen delen met het ministerie. MCF heeft deze boodschap overgebracht. MCF was vervolgens niet meer betrokken bij het vervolgproces. Een andere organisatie heeft een vervolgoopdracht ontvangen maar MCF is niet op de hoogte van wat die opdracht behelste. De verantwoordelijkheid van de verdere uitwerking en gesuggereerde vertraging ligt dan ook niet bij MCF. MCF bleef in verbinding met de kinderen, jongeren en ouders die op haar pad waren gekomen.

“De sessies zijn erg intens maar heel fijn. Ik merk dat ik eigenlijk nu pas echt ben begonnen met het verwerkingsproces. Ik dacht dat ik al een hoop naast me had neergelegd, maar dat blijkt niet zo te zijn. Dan is dit samenkomen en zoeken naar een oplossing heel prettig. Als je dan ook nog iemand hebt zoals u, die echt meevoelt en probeert het beste eruit te halen voor ons, is dat echt een van de beste dingen tot nu toe.” (M, 22 jaar)